

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: Z-006825/2022/1070/KMC

Číslo poverenia: 1848/01
Zo dňa: 19. 05. 2022

Počet výťahov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 22
Počet príloh: 1

Z Á Z N A M
o výsledku kontroly
Príjmy obcí na poskytovanie kvalitných služieb občanom počas pandémie
KA-005/2022/1070

Mesto Brezno

november, 2022

Obsah

Zoznam použitých skratiek	3
Zhrnutie	4
1 Postavenie obcí v systéme krízového riadenia	5
1.1 Zákonné požiadavky pre prípravu a krízové riadenie	5
1.2 Komunikácia a koordinácia s orgánmi krízového riadenia počas pandémie	8
Záver k bodu 1	10
2 Vplyv pandémie na plnenie rozpočtu a likviditu mesta	10
Príjmy mesta	12
Výdavky mesta	13
Vývoj pohľadávok, záväzkov a likvidity mesta	13
Uplatňovanie možných výnimiek mesta	14
Využitie možnosti získania NFV	14
Využitie možnosti preplatenia výdavkov	14
Iné opatrenia mesta s cieľom znížiť finančný dopad pandémie	16
Záver k bodu 2	16
3 Opatrenia počas pandémie na kvalitné poskytovanie služieb	16
3.1 Vplyv pandémie na administratívne kapacity a prevádzkové služby mesta	16
3.2 Realizácia vybraných opatrení mesta na zabezpečenie včasného a kvalitného poskytovania vybraných služieb občanom	17
Dezinfekcia verejných priestranstiev	17
Dištančné vzdelávanie	18
Starostlivosť o zraniteľné skupiny obyvateľov	18
Celoslovenské testovanie	20
Záver k bodu 3	20
Príloha č. 1	22

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
CO	civilná ochrana
DHVM	dobrovoľný hasičský zbor mesta
DPFO	daň z príjmu fyzickej osoby
MRK	marginalizovaná rómska komunita
MsP	mestská polícia
MsÚ	mestský úrad
NFV	návratná finančná výpomoc
OOP	osobné ochranné pomôcky
OÚ	okresný úrad v Brezne
RÚVZ	Regionálny úrad verejného zdravotníctva
ÚVZ	Úrad verejného zdravotníctva SR
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
zákon o civilnej ochrane	zákon č. 42/1994 Zb. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
zákon o riadení štátu v krízových situáciách	zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtovej zodpovednosti	ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov

Zhrnutie

V roku 2020 výrazne zasiahla do fungovania spoločnosti pandémie ochorenia Covid-19. Pandémiou spôsobená krízová situácia, vyhlásenie mimoriadnej situácie a následne núdzového stavu ovplyvnilo aj fungovanie obcí a miest. Vzniknutá situácia vyžadovala prijímanie opatrení na štátnej, ale aj lokálnej úrovni smerujúcich k ochrane obyvateľstva ako aj zachovaniu verejných financií.

Účelom kontroly bolo posúdiť účinnosť opatrení prijatých obcami na poskytovanie služieb občanom v reakcii na pandémiu COVID-19 a vývoj príjmov obcí. Kontrola bola zameraná na inštitucionálne a funkčné nastavenie systému krízového riadenia a postavenie obcí v ňom, vplyv pandémie na plnenie rozpočtu a likviditu obcí, opatrenia obcí počas pandémie prijaté s cieľom poskytovať občanom kvalitné služby, ale aj napr. opatrenia prijaté na celoslovenskej úrovni týkajúce sa aj samosprávy.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola výkonnosti. Kritériami kontroly bola platná legislatíva týkajúca sa krízového riadenia, civilnej ochrany, obecného zriadenia, rozpočtového hospodárenia a uznesenia vlády, za ktorých realizáciu boli zodpovedné obce a mestá. V rámci účinnosti bolo hodnotené, či stanovené postupy a postupy obce viedli k očakávaným výsledkom, tzn. mesto vedelo prijať primerané a rýchle opatrenia počas pandémie, prijímalo opatrenia, ktoré viedli k eliminovaniu dopadov na plnenie rozpočtu a likviditu, či zabezpečeniu poskytovania včasných a kvalitných služieb obce obyvateľom počas pandémie.

Kľúčovými pre zvládnutie krízy mali byť pre mesto najmä usmernenia a opatrenia štátu, tie však neboli podľa vyjadrenia mesta dostatočné, jasné a najmä včasné a ich častým upravovaním pôsobili skôr zmätočne, ako užitočne. Najvypuklejším bol tento problém najmä pri usmerneniach štátu v rámci testovania občanov. V mnohých prípadoch tak bolo zvládnutie pandemickej situácie skôr zásluhou správneho a včasného riadenia a zabezpečovania súvisiacich aktivít zo strany mesta, ako zásluhou krízového riadenia štátu. Na túto skutočnosť poukazuje aj fakt, že nápomocný mestu v tomto smere nebol ani OÚ napriek tomu, že mesto vyzdvihlo ochotu a dobrú komunikáciu s jeho zamestnancami.

Zrozumiteľné mestu neboli ani predpisy, ktoré upravovali koordináciu činností a kompetencie jednotlivých zložiek krízového riadenia počas krízovej situácie vo vzťahu k nemu. Uvedené spôsobovalo mestu neistotu pri reakcii na vzniknutú krízovú situáciu.

Materiál v sklade CO nebol na riešenie pandémie použiteľný z dôvodu jeho nevhodnosti, ako aj zastaralosti. Všetky osobné ochranné pomôcky a prostriedky individuálnej ochrany muselo mesto nakupovať. O poskytnutie pohotovostných zásob zo Správy štátnych hmotných rezerv mesto nežiadalo, lebo malo od OÚ informáciu, že sú rovnako nedostatočné.

Z pohľadu výpadku príjmov mesta bolo zistené, že aj v tejto oblasti mestu chýbali dostatočne jasné informácie a bola potrebná dodatočná komunikácia s príslušnými rezortmi. Systém refundácií nefungoval prehľadne a mesto nedostávalo jasné a koordinované informácie a postupy. Problémom bola aj určitá systémová roztrieštenosť, kedy neexistoval jednotný systém štátu, kde by mesto našlo komplexné informácie týkajúce sa refundácie výdavkov, dotácií a príspevkov.

Napriek tomu kontrola konštatuje, že výpadok príjmov počas pandémie nebol taký veľký, ako sa očakávalo. Dopad pandémie mal na rozpočet mesta skôr nepriamy charakter, čo znamená, že mesto nemalo možnosť ovplyvniť situácie, ktoré nastali a nemohlo tak ovplyvniť ani vývoj niektorých príjmov, resp. výdavkov. Práve takéto nepriame situácie ovplyvnili rozpočet najviac.

V oblasti poskytovania služieb občanom počas pandémie nebola kontrolou identifikovaná žiadna oblasť, ktorá by bola kontrolou vyhodnotená ako nezvládnutá. Naopak, vedenie MsÚ a jeho zamestnanci vyvinuli dodatočné úsilie nad rámec svojich povinností na to, aby organizačne, materiálne a inak zabezpečili túto náročnú situáciu a v niektorých prípadoch vykonávali aktivity, za ktoré boli zodpovedné iné zložky, prípadne vyššie úrovne krízového manažmentu.

NKÚ SR mestu pre lepšiu formálnu prípravu na prípadné podobné situácie odporučilo aktualizovať príslušné časti plánu ochrany obyvateľstva pri každej zmene zodpovedných osôb alebo ich kontaktných údajov a vymenovať členov jednotiek CO (napr. menovacími dekrétmi) a upraviť kartu CO a ostatnú dokumentáciu CO tak, aby obsahovala aktuálne a jednoznačné údaje o jednotkách CO zriadených mestom.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1848/01 z/zo 19. 05. 2022 vykonali:

Ing. Marián Koreň, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Helena Kmeťová, člen kontrolnej skupiny
Ing. Branislav Štofán, člen kontrolnej skupiny

kontrolu Príjmy obcí na poskytovanie kvalitných služieb občanom počas pandémie, ktorej účelom bolo posúdiť účinnosť opatrení prijatých obcami na poskytovanie služieb občanom v reakcii na pandémiu COVID-19 a vývoj príjmov obcí a vypracovali protokol o výsledku kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 2. 6. 2022 do 23. 9. 2022 v kontrolovanom subjekte

Mesto Brezno, Námestie gen. M. R. Štefánika 1, 977 01 Brezno, IČO 00313319

za kontrolované obdobie: rok 2020.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo:

- 1 Postavenie obcí v systéme krízového riadenia
- 2 Vplyv pandémie na plnenie rozpočtu a likviditu obcí
- 3 Opatrenia počas pandémie na kvalitné poskytovanie služieb

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Postavenie obcí v systéme krízového riadenia

Podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí, ako aj stanovenie úloh a pôsobnosť orgánov štátnej správy, samosprávnych krajov, obcí a práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri zabezpečovaní civilnej ochrany obyvateľstva stanovuje zákon o civilnej ochrane. Obce sú zároveň orgánom krízového riadenia v zmysle zákona o riadení štátu v krízových situáciách.

Kontrolou bolo preverené plnenie vybraných úloh mesta v rámci prípravy na krízovú situáciu, ako aj počas nej, komunikáciu mesta a jej koordináciu s ostatnými orgánmi krízového riadenia. Kontrola plnenia úloh mesta bola zameraná na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva so zameraním na prípravu na krízovú situáciu v súvislosti so šírením prenosného ochorenia, vytvorenie jednotiek CO a ich prípravu a zriadenie krízového štábu mesta. Preverený bol aj spôsob prijímania opatrení na riešenie pandémie.

1.1 Záonné požiadavky pre prípravu a krízové riadenie

Mesto plní pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení úlohy civilnej ochrany podľa zákona o civilnej ochrane. Zároveň podľa zákona o riadení štátu v krízových situáciách vykonáva opatrenia na riešenie krízových situácií, či plní úlohy ustanovené vládou a v rozsahu určenom vládou aj ústredným krízovým štábom, okresným úradom v sídle kraja a okresným úradom pri príprave na riešenie krízových situácií a pri ich riešení.

Jedným z predpokladov schopnosti reagovať a zvládať krízovú situáciu je príprava na ňu. V podmienkach mesta to predstavuje, okrem iného, vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva, vytvorenie jednotiek CO, zriadenie krízového štábu mesta a ich príprava. Plán ochrany obyvateľstva je dokument, ktorý obsahuje úlohy, opatrenia a postupy na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pre prípad vzniku mimoriadnej udalosti.

V meste Brezno sa agende krízového riadenia a CO počas kontrolovaného obdobia venovala zamestnankyňa MsÚ na pozícii samostatný odborný referent MsP a krízového riadenia v rozsahu 50 % pracovného úväzku. V období pred vypuknutím pandémie absolvovala prípravu na odbornú spôsobilosť v oblasti CO, ktorú získala v júni 2020. Mesto tiež externe zamestnávalo odborne spôsobilú osobu v oblasti CO a BOZP – úväzok v oblasti CO odhadlo na 20 %. Mesto malo pred pandemiou skúsenosť s riešením krízových situácií v rokoch 2011 a 2014, týkali sa však povodňovej aktivity.

Pred vypuknutím pandémie COVID-19 malo mesto vypracovaný plán ochrany obyvateľstva, v ktorom neidentifikovalo riziko šírenia prenosnej choroby osôb. Mesto však po vypuknutí pandémie, tzn. pred začiatkom výkonu kontroly, aktualizovalo tento plán a doplnilo do neho aj riziko pandémie a protibiologické opatrenia.

Prvá aktualizácia plánu ochrany obyvateľstva bola spracovaná v máji a júni 2020, kedy bolo doplnené riziko pandémie, resp. prenosného ochorenia osôb a protibiologické opatrenia. Aktualizácia však bola všeobecná a mesto ju reálne nevyužilo. Ďalšia aktualizácia bola vykonaná v období september – október 2020. Aktualizovaný bol plán ukrytia a na základe usmernenia OÚ bol vypracovaný Krízový plán pri predchádzaní šírenia ochorenia COVID-19 pre MsÚ Brezno a MsP Brezno. Tento plán bol zameraný konkrétne na ochorenie COVID-19 a obsahoval preventívne opatrenia na zabránenie šírenia ochorenia, odporúčania pre zabezpečenie opatrení na pracovisku a pre zamestnancov, odporúčania pri podozrení na výskyt príznakov ochorenia a potvrdení ochorenia u zamestnanca, postupy ukončenia domácej izolácie a hospitalizácie a používanie OOP. Aktualizovaná bola aj dokumentácia riadenia záchranných prác.

Pri riešení situácie po vypuknutí pandémie mesto postupovalo najmä na základe pokynov, usmernení a nariadení vlády, hlavného hygienika, ÚVZ, RÚVZ a príslušného OÚ. Z plánu ochrany obyvateľstva mesto využilo dokumentáciu opatrení varovania obyvateľstva a vyznamenania osôb a to na vyznamenanie osôb (hlásenia v miestnom rozhlase, prevzatie vyznamenania od OÚ) a na zvolávanie krízového štábu, niektoré kontakty však bolo potrebné aktualizovať. Mesto postupovalo aj podľa dokumentu Metodika činnosti krízového štábu, najmä pri vyznamenaní a zvolaní členov krízového štábu, monitorovaní situácie, organizovaní a riadení záchranných prác. V druhej vlne pandémie mesto využilo najmä krízový plán vypracovaný na základe usmernenia OÚ a to pri preventívnych opatreniach na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 a postupy pri výskyte príznakov. Využitie boli tiež aktualizované formuláre príkazov, prehľadov a pod.

Krízový štáb je výkonný orgán orgánu krízového riadenia, tzn. aj mesta, ktorého úlohou je analyzovať riziká krízovej situácie, navrhovať opatrenia na jej riešenie a koordinovať činnosť zložiek v jeho pôsobnosti v období krízovej situácie. Mesto malo v čase vypuknutia pandémie COVID-19 zriadený krízový štáb, ktorý mal sedem členov. Jeho predsedom bol primátor mesta, za podpredsedu krízového štábu bol 2. 1. 2020 vymenovaný náčelník MsP, za tajomníčku referentka MsP a krízového riadenia a členmi boli vedúci zamestnanci MsÚ a organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Menoval ich primátor mesta.

Prvé opatrenia na predchádzanie vzniku a následného šírenia ochorenia COVID-19 prijal ešte pred zasadnutím krízového štábu primátor mesta dňa 9. 3. 2020 formou príkazu. Týkali sa zamestnancov MsÚ a MsP, ktorým prikázal dodržiavať pri plnení pracovných úloh preventívne opatrenia uvedené na internetovej stránke ÚVZ SR a požiadal ich o dôkladnú hygienu rúk, zvýšenú dezinfekciu povrchov a obmedzenie návštev priestorov s vyšším počtom ľudí. Zamestnancom uložil úlohu nahlásiť plánovanú zahraničnú dovolenku minimálne 15 dní pred jej nástupom.

Prvé zasadnutie krízového štábu sa konalo dňa 10. 3. 2020, t. j. ešte pred vyhlásením mimoriadnej situácie a núdzového stavu. Prizvané riaditeľky základných škôl informovali o hygienických opatreniach a osobách v karanténe. Primátor informoval o zrušení športových aktivít a kultúrnych podujatí, zatvorení domu kultúry a mestskej knižnice, objednaní rúšok, antibakteriálnych gélov a zvýšenej dezinfekcii priestorov. Upozornil na potrebu zvýšenej hygieny a karantény, zrušenie školských výcvikov a uviedol, že ak BBSK zruší vyučovanie na školách, mesto ho bude nasledovať. Mesto tiež rozhodlo o oslovení reťazcov, Slovenskej autobusovej dopravy, bytových podnikov a podnikateľov kvôli zvýšeniu hygienických opatrení a obmedzeniu hromadných podujatí.

Nasledujúce zasadnutie krízového štábu sa konalo 31. 3. 2020 a prijaté opatrenia boli vydané príkazom primátora č. 2. Týkali sa zásobovania OOP, vykonávania dezinfekčných postrekov DHZM, zverejňovania informácií o zákaze využívania detských ihrísk, preventívnych opatrení na ochranu zdravia zamestnancov a návštevníkov MsÚ, pozastavenia dotácií, prípadne aj projektov, zmonitorovania bezdomovcov, vyčlenenia izieb pre ľudí s cestovnou anamnézou, upratovania v meste, zrušenia Dní mesta Brezno, požiadaviek na zníženie nájmu, doručovania liekov

v spolupráci s MsP a úpravy stránkových hodín pokladne. Ďalšie preventívne opatrenia, prijaté na troch zasadnutiach krízového štábu v apríli 2020, boli taktiež vydané formou príkazov primátora.

Po nástupe druhej vlny pandémie sa dňa 12. 10. 2020 konalo šieste zasadnutie krízového štábu mesta za prítomnosti zástupcov škôl, ktorí informovali o počtoch pozitívnych žiakov a žiakov v karanténe, zvýšených hygienických opatreniach a stave OOP. Krízový štáb prijal opatrenia voči školám a požiadal ich o okamžité poskytnutie dôležitých informácií. Pre chod MsÚ, MsP, Technických služieb mesta a Lesov mesta Brezno boli prijaté opatrenia týkajúce sa dezinfekcie, merania teploty a nosenia rúšok. Odboru starostlivosti o obyvateľa MsÚ bola uložená úloha poskytnúť rúška dôchodcom nad 65 rokov, opatrovatelkám bolo zakázané vykonávať službu u klientov v karanténe alebo u pozitívnych klientov a odporúčené situáciu riešiť cez zdravotnícky personál. DHZM bolo uložené vykonávať dezinfekciu verejného priestranstva dvakrát týždenne a Technickým službám mesta obnoviť arénu pre prípad potreby karantény pre ľudí bez prístrešia.

Mesto prijímalo opatrenia aj mimo zasadnutí krízového štábu podľa aktuálnych potrieb v danom čase, týkali sa napr. koordinácie zabezpečenia bezpečnej prevádzky sociálnych pracovníkov, opatrovateliek, policajtov a hasičov alebo opatrení na zabezpečenie celoplošného testovania. Prípravu celoplošného testovania zabezpečoval tím zamestnancov MsÚ, ktorý sa počas celého roka priebežne venoval riešeniu pandémie, viedla a koordinovala ho prednostka MsÚ. Z časových dôvodov nebolo možné zvolávať krízový štáb stále, k vzniknutým situáciám museli byť prijímané operatívne riešenia.

Ďalšou zložkou pre zvládnutie pandémie bola jednotka CO, pod ktorou sa rozumie organizovaná skupina osôb, odborne pripravená a materiálne vybavená na plnenie úloh civilnej ochrany.

Preverení dokumentácie k jednotkám CO bolo kontrolou zistené, že informácie o jednotkách CO boli v predložených dokumentoch rozdielne: karta CO mesta z 31. 1. 2020 obsahovala štáb CO (členovia totožní s členmi krízového štábu) a jednotku zdravotníckej pomoci s ôsmimi členmi, aktualizovaná karta CO z 30. 6. 2021 obsahovala štáb CO, ale nebola v nej uvedená žiadna odborná jednotka CO.

V Pláne prípravy na civilnú ochranu z 26. 6. 2020 boli za jednotku CO (ostatné záchranné zložky) označení členovia DHZM a tiež MsP Brezno. V rámci plánu ochrany obyvateľstva bol predložený dokument Plán materiálno-technického zabezpečenia jednotiek CO, aktualizovaný 1. 7. 2020, v ktorom bolo uvedené, že mesto zriadilo jednotku CO pre vlastnú potrebu – vyslobodzovaciu jednotku s 15 členmi. Menovacie dekréty členov jednotky CO mesto nepredložilo, predložilo menovacie dekréty 15 členov DHZ. Nejasné určenie jednotiek CO by mohlo v budúcnosti tiež spôsobiť problémy s využitím jednotiek CO pri mimoriadnych udalostiach.

Odporúčanie č. 1:

NKÚ SR mestu odporúča písomne vymenovať členov jednotiek CO (napr. menovacími dekrétmi) a upraviť kartu CO a ostatnú dokumentáciu CO tak, aby obsahovala aktuálne a jednoznačné údaje o jednotkách CO zriadených mestom.

Pri záchranných prácach mesto využívalo členov DHZM (jednotka CO) na vykonávanie pravidelnej dezinfekcie priestranstiev a budov a tiež na prepravu OOP. MsP vykonávala kontrolu dodržiavania opatrení (verejný poriadok, karanténa, vzdialenosti medzi osobami) a v prípade potreby zabezpečovala prepravu OOP, doručovanie písomností a zásobovanie obyvateľstva.

Príprava členov krízového štábu a jednotiek CO v roku 2019 a v roku 2020 bola organizovaná mestom. V roku 2019 prípravu absolvovali členovia krízového štábu a príprava bola zameraná na teoretické základy v oblasti CO a na krízovú komunikáciu.

Podľa Plánu prípravy na CO z februára 2020 sa mala príprava členov krízového štábu konať v marci a apríli 2020 a príprava jednotiek CO do 30. 9. 2020. Kvôli vypuknutiu pandémie bola príprava členov krízového štábu posunutá na 22. 6. 2020 a zúčastnili sa jej všetci členovia krízového štábu. Predmetom prípravy bolo rozlišovanie varovných signálov a činnosť obyvateľstva na signály. Rovnaké zameranie mala aj príprava jednotiek CO, ktorá sa konala 26. 6. 2020 – zúčastnilo sa jej 15 členov DHZM (jednotka CO) a 13 členov MsP. Prípravu členov krízového štábu aj jednotiek CO organizovala referentka mesta pre oblasť krízového riadenia.

Mesto malo v kontrolovanom období zriadený sklad CO, v ktorom bol uskladnený materiál CO vypožičaný od odboru krízového riadenia OÚ. Podľa zápisu o vykonaní inventarizácie dňa 13. 11. 2020 sa v sklade nachádzali

detské ochranné vaky, kazajky a masky, lícnice detské a pre dospelých, ochranné filtre, malé ochranné filtre, obaly, kapsy, debny a faciometre. Oproti roku 2019 neboli zaznamenané žiadne zmeny. Mesto pri opatreniach na riešenie pandémie nevyužilo žiadny materiál zo skladu CO – materiál bol zastaraný a pre účely pandémie nepoužiteľný.

Všetky potrebné OOP a prostriedky individuálnej ochrany obstarávalo mesto po vypuknutí pandémie. Telefonicky žiadalo o ich poskytnutie aj OÚ, avšak tento žiadostiam mesta nevyhovel, pretože nimi nedisponoval. Mesto žiadalo od OÚ aj poskytnutie lehátok do karanténnych centier, ktoré taktiež nedostalo a poskytnutie stanu, ktorý dostalo až v čase, keď ho už akútne nepotrebovalo. BBSK poskytol na základe žiadosti mesta ochranné štíty pre členov DHZM a zamestnancov MsÚ. Poskytnutie pohotovostných zásob priamo od Správy štátnych hmotných rezerv mesto nežiadalo, lebo od OÚ malo informáciu, že ich bol nedostatok.

Najväčšími problémami, ktoré mesto v tejto oblasti pociťovalo pri realizácii opatrení na riešenie pandémie boli:

- obmedzené možnosti pomoci zo strany OÚ napriek dobrej komunikácii, pretože ani OÚ nemal dostatočné informácie,
- zle zásobené sklady CO materiálu, OÚ nevedel mestu poskytnúť žiadne OOP,
- chýbajúca okamžitá regulácia cien dezinfekcie a OOP, ich ceny neprimerane vzrástli,
- neakceptovanie niektorých oprávnených výdavkov na riešenie pandémie pri ich preplácaní, bez overenia a vysvetlenia,
- zhoršovanie dodržiavania opatrení zo strany obyvateľov mesta ako reakcia na časté zmeny nariadení štátu.

1.2 Komunikácia a koordinácia s orgánmi krízového riadenia počas pandémie

Koordinácia mesta ako orgánu krízového riadenia pri príprave, ako aj pri riešení krízovej situácie a poskytovaní podkladov na plnenie úloh pri jej riešení, je v kompetencii viacerých orgánov krízového riadenia. Kontrolou boli preverené skúsenosti mesta s komunikáciou a koordináciou s orgánmi krízového riadenia, či inými inštitúciami, napr. RÚVZ, pri riešení pandémie.

Prvú informáciu o víruse COVID-19 dostalo mesto mailom dňa 28. 2. 2020 od OÚ s odkazom na stránku ÚVZ. Informácie o vyhlásení mimoriadnej situácie a núdzového stavu dostalo mesto telefonicky dňa 12. 3. 2020 ráno, informáciu o odvolaní núdzového stavu dňa 13.6.2020 a informáciu o opätovnom vyhlásení núdzového stavu dňa 30. 9. 2020.

Podľa vyjadrenia neboli mestu úplne zrozumiteľné predpisy, ktoré upravovali koordináciu činností a kompetencie jednotlivých zložiek krízového riadenia počas krízovej situácie vo vzťahu k nemu. Uvedené spôsobovalo mestu neistotu pri reakcii na vzniknutú krízovú situáciu v súvislosti, t. j. pri prijímaní a realizácii opatrení na riešenie pandémie. Mesto uviedlo, že nevie späťne špecifikovať, ktoré kompetencie, oprávnenia a povinnosti neboli zrozumiteľné, resp. neboli jednoznačne definované. Problémy, chaos a nezrozumiteľnosť spôsobovali mestu a občanom opatrenia a povinnosti, ktoré sa niekoľkokrát v krátkom čase menili. Táto situácia nebola spôsobená mestom, ale prijatými opatreniami štátu.

Mesto si bolo vedomé svojich povinností pri dodržiavaní nariadení vlády SR a hlavného hygienika SR ako aj opatrení ÚVZ/RÚVZ. Aktuálne informácie, nariadenia a opatrenia prijímané na celoštátnej úrovni mesto získavalo prostredníctvom webových stránok jednotlivých ministerstiev, Úradu vlády SR a taktiež ÚVZ/RÚVZ.

Podstatnú časť záchranných prác počas pandémie COVID-19 riadilo a vykonávalo mesto. Išlo napr. o zabezpečenie OOP, prostriedkov individuálnej ochrany a dezinfekčných prostriedkov, vykonávanie dezinfekcie verejných priestorov, kontrolovanie dodržiavania karantény, plnenie nariadení vlády SR, materiálne a čiastočne aj personálne zabezpečenie odberných miest pre celoplošné testovanie, kontrolu dodržiavania opatrení RÚVZ, zabezpečovanie nevyhnutných základných potrieb odkázaným osobám a pod.

V súvislosti s prijímaním a realizáciou opatrení na riešenie pandémie mesto najintenzívnejšie komunikovalo s odborom krízového riadenia OÚ. Komunikácia prebiehala najmä telefonicky a týkala sa praktickej realizácie nariadení vlády a opatrení ÚVZ/RÚVZ. Hlásenia o aktuálnej situácii a vykonaných záchranných prácach podávalo mesto taktiež

telefonicky na základe vyzvania OÚ približne dvakrát mesačne, v čase poklesu intenzity pandémie jedenkrát mesačne. Písomnú informáciu mesto podalo v súvislosti so žiadosťou o refundáciu výdavkov na riešenie 1. vlny pandémie.

Mesto intenzívne komunikovalo s OÚ aj v súvislosti so zabezpečením celoplošného testovania. Opakovane sa dožadovalo usmernení a informácií, napr. k zabezpečeniu odborných miest zdravotným personálom, avšak dostávalo ich až na poslednú chvíľu, pretože ani OÚ nemal dostatočné informácie. Mesto muselo úzko spolupracovať aj s Ozbrojenými silami SR a Policajným zborom SR a preto celá koordinácia, súčinnosť a realizácia prebiehala za intenzívnej vzájomnej komunikácie medzi jednotlivými zložkami. Počas celoplošného testovania bolo informovanie zo strany mesta na vyžiadanie OÚ minimálne trikrát denne (pripravenosť odborných miest, nahlasovanie počtu otestovaných, ukončenie testovania).

Primátorovi mesta boli uložené úlohy aj z rokovania krízového štábu okresu Brezno dňa 16.10.2020, a to navrhnúť a pripraviť v meste vhodné priestory na núdzové ubytovanie pre pozitívne testovaných občanov, ktorí nemajú možnosť bývať samostatne od najbližšej rodiny, v spolupráci s BBSK pripraviť priestory pre núdzové ubytovanie zdravotného personálu NsP n. o. Brezno a okamžite oznámiť obyvateľom zákaz návštev v NsP n. o. Brezno.

Bezpečnostná rada okresu ukladala primátorovi mesta predkladať požadované údaje a informácie v rámci hospodárskej mobilizácie, a to predkladať uznesenia krízového štábu mesta a príkazy primátora, informovať odbor krízového riadenia OÚ v prípade výskytu mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením COVID-19, predložiť zoznam subjektov hospodárskej mobilizácie a zoznam predajní určených na zabezpečenie predaja životne dôležitých tovarov a informovať o spôsobe informovania obyvateľstva o vydaných opatreniach RÚVZ Banská Bystrica. Dňa 23. 3. 2020 dostal primátor mesta príkaz predsedu bezpečnostnej rady okresu Brezno na zaslanie uznesení prijatých krízovým štábom mesta a príkazov primátora s odôvodnením, že sa tým vo vzájomnej kooperácii eliminuje riziko nejednotného postupu až nezákonnosti prijatých opatrení a mnohé dobré nápady nezostanú na lokálnej úrovni. Svedčí to však aj o oneskorenej reakcii štátnych orgánov na pandémiu oproti samosprávam.

Informácie o osobách, ktorým bola nariadená karanténa, mesto získavalo od obvodného oddelenia policajného zboru, menšie priestupky súvisiace s nedodržaním nariadení riešila MsP, vážnejšie priestupky MsP odstupovala RÚVZ v Banskej Bystrici. Informácie o počtoch pozitívnych mestu oznamovali školy a sociálne zariadenia, oficiálne informácie o počtoch infikovaných v meste nemalo mesto do prvého celoplošného testovania. Mestu tieto informácie v danom čase nechýbali.

O konkrétnejších usmerneniach k realizácii opatrení mesto často komunikovalo aj s RÚVZ v Banskej Bystrici, náčelník MsP konzultoval s RÚVZ ako v praxi realizovať nariadenia a riešiť priestupky, preberal zoznamy ľudí v karanténe, ktorých bolo potrebné kontrolovať (MsP kontrolovala najmä príslušníkov MRK). Usmernenia k problematike MRK v čase pandémie dostávalo mesto aj od Úradu splnomocnenca pre rómske komunity, o sociálnych službách a problémoch ľudí bez domova mesto komunikovalo najmä s Úniou miest Slovenska. Praktickú realizáciu opatrení mesto konzultovalo aj s inými obcami.

Podľa vyjadrenia mesta a predložených dokladov boli informácie o opatreniach na riešenie pandémie prijatých na úrovni štátu poskytované mestu oneskorene, neúplne, z viacerých zdrojov, resp. mesto si ich muselo samo vyhľadať. Usmernenia poskytované od orgánov krízového riadenia boli nejasné, neskoré a mesto sa muselo dotazovať na ďalšie podrobnosti pre ich realizáciu. Poskytovanie neúplných, nejasných informácií, resp. ich oneskorené poskytovanie komplikovalo mestu prijímanie a realizáciu opatrení na riešenie pandémie. Zároveň to vyžadovalo ďalšiu neformálnu komunikáciu s orgánmi krízového riadenia, inými orgánmi, združeniami a obcami pre ujasnenie postupov na vykonávanie potrebných opatrení. Táto situácia nebola spôsobená mestom, ale nekoordinovanou a nejednoznačnou komunikáciou zo strany štátu.

Mesto poukázalo na nasledujúce nedostatky v systéme krízového riadenia a komunikácie, ktoré mu spôsobovali problémy pri prijímaní a realizácii opatrení na riešenie pandémie COVID-19 počas roka 2020:

- orgánom krízového riadenia štátu chýbala okamžitá schopnosť koordinácie a riešenia situácie,
- väčšina prvotných informácií a usmernení bola nedostatočná, niekedy aj zmätočná,
- nedostatočná informovanosť zo strany OÚ – často ani nevedel odpovedať na otázky mesta,

- mesto bolo nútené zisťovať dodatočné informácie z rôznych zdrojov, aby vedelo realizovať opatrenia,
- opatrenia a povinnosti sa v krátkom čase menili,
- nedostatočné materiálne a personálne zabezpečenie (prostriedky individuálnej ochrany, lehátka, stany, zdravotný personál pre celoplošné testovanie),
- neskoro poskytnuté informácie o výsledkoch celoplošného testovania - smerodajné pre ďalšiu prípravu testovania mestom,
- chýbal prehľad tlačív a písomností - každá samospráva zo začiatku vytvárala vlastnú dokumentáciu, ktorú musela následne prerábať podľa neskoro vydaných pokynov.

Záver k bodu 1

Po formálnej stránke mestu chýbala v čase vypuknutia pandémie v pláne ochrany identifikácia rizika pandémie a protibiologické opatrenia, tie boli doplnené až neskôr ako dôsledok vzniknutej situácie. Mesto malo zriadený krízový štáb, ktorý prijímal opatrenia na riešenie pandémie, pri ich realizácii mesto využívalo najmä DHZM a MsP. Prijímanie a realizáciu opatrení na riešenie pandémie však mestu komplikovala skutočnosť, že na centrálnej a ani na lokálnej úrovni neexistovala adekvátna koordinácia a komunikácia, nariadenia boli nejasné a usmernenia nedostatočné a neskoré, mesto muselo iniciatívne získavať informácie, aby mohlo opatrenia vykonať, čo sa prejavilo napríklad pri organizácii celoplošného testovania. Fungovanie systému krízového riadenia mestu sťažovalo prijať rýchle a primerané opatrenia na riešenie pandémie.

Mesto nezaznamenalo žiadne pozitíva v systéme krízového riadenia v roku 2020 a ani žiadne zlepšenie v nasledujúcom období. Systém krízového riadenia bol podľa názoru mesta zo strany štátu dlhodobo zanedbávaný a treba ho obnoviť, inovovať, zmodernizovať, alebo prevziať zo štátov, kde funguje lepšie. Mesto by potrebovalo jasné, zrozumiteľné a pevne nastavené pravidlá pre všetky zainteresované orgány a inštitúcie.

2 Vplyv pandémie na plnenie rozpočtu a likviditu mesta

Okrem zdravotného dopadu mala pandémia dopad aj na verejné financie, vrátane rozpočtov miest a obcí. Pre zvládnutie dopadov pandémie boli prijaté zákony umožňujúce obciam a mestám uplatniť výnimky z pravidiel rozpočtového hospodárenia, napr. v oblasti daní, či im bolo umožnené čerpať kompenzácie za výpadky príjmov a zvýšené výdavky.

Kontrolou bolo preverené dodržiavanie pravidiel rozpočtovej transparentnosti a zodpovednosti, vplyv pandémie na rozpočet mesta, uplatňovanie výnimiek z pravidiel rozpočtového hospodárenia, čerpanie kompenzácií na zmiernenie dopadov pandémie a zabezpečenie finančnej stability mesta, ale aj prípadné plány mesta na obnovu po kríze, či záujem mesta o zapojenie sa do čerpania finančných prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti.

Návrh rozpočtu mesta na rok 2021 a návrh jeho záverečného účtu za rok 2019 bol zverejnený v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Schválený rozpočet na rok 2021 bol zverejnený do 30 dní po jeho schválení. Údaje o rozpočte mesta boli zverejnené aj počas pandémie.

NKÚ SR preveril dodržiavanie zásad rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtového hospodárenia s ohľadom na zákony prijaté v súvislosti s riešením situácie Covid-19, a to dodržiavanie celkovej sumy dlhu a splátok návratných zdrojov financovania a dodržiavanie povinností hlavného kontrolóra pri schvaľovaní návrhu rozpočtu, záverečného účtu a prijatí návratných zdrojov financovania počas roka 2020, pričom kontrolou neboli zistené nedostatky. Pokles koeficientov k 31. 12. 2020 súvisel so zmenou podmienok pre ich výpočet od 1. 1. 2021 v dôsledku novely ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov.

Kontrolou bolo zistené, že hlavná kontrolórka mesta vypracovala odborné stanoviská k návrhom rozpočtu mesta na rok 2020, rozpočtu mesta na rok 2021, záverečného účtu mesta za rok 2019 a záverečného účtu mesta za rok 2020 a MsZ vzalo jej stanoviská na vedomie príslušnými uzneseniami.

Hlavná kontrolórka mesta preverila plnenie podmienok stanovených v § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v stanovisku k návrhu záverečného účtu za rok 2019, v správe o výsledku kontroly stavu a vývoja dlhu mesta z 13.05.2020 a v stanovisku k návrhu záverečného účtu mesta za rok 2020. Počas roka 2020 vypracovala štyri stanoviská k prijatiu návratných zdrojov financovania - kontokorentného bankového úveru, investičného bankového úveru, úveru zo ŠFRB a návratnej finančnej výpomoci zo štátnych

finančných aktív na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb. Vo všetkých uvedených stanoviskách hlavná kontrolórka mesta konštatovala dodržanie zákonných podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania.

Tabuľka č. 1: Vývoj objemu prijatých úverov a návratných finančných výpomocí v eurách

	2018	2019	2020
Dlhodobé bankové úvery	2 263 108,94	1 997 088,50	1 731 068,04
Krátkodobé bankové úvery	270 443,17	270 015,49	269 550,24
Návratné finančné výpomoci	0,00	0,00	434 276,00
Dlhodobé úvery zo ŠFRB	1 188 901,00	1 937 300,28	1 839 857,16
Krátkodobé úvery zo ŠFRB	46 214,52	98 331,83	120 065,04

Zdroj: Individuálne účtovné závierky mesta za roky 2018, 2019 a 2020

Preverením rozpočtu na rok 2020 a záverečného účtu za rok 2020 bolo zistené, že mesto evidovalo výdavky súvisiace s pandémiou v rámci existujúceho programu č. 2 Bezpečnosť, právo a poriadok, podprogramu 2.1 Ochrana obyvateľstva, pričom na ich sledovanie vytvorilo samostatnú akciu 103601 – KORONA. V oblasti školstva boli výdavky na pandémiu rozpočtované a účtované na príslušnej akcii školy. Zámerom podprogramu 2.1 bola „maximálna pripravenosť mesta v čase krízovej situácie a mimoriadnej udalosti“. Cieľom podprogramu 2.1 bolo zabezpečiť komplexnú ochranu nástrojmi krízového riadenia v prípade vzniku mimoriadnych udalostí a krízovej situácie a ako merateľný ukazovateľ si mesto stanovilo vypracovanie a následnú aktualizáciu plánu ochrany obyvateľstva mesta, ktorý bol v záverečnom účte mesta za rok 2020 vyhodnotený ako splnený.

Mesto v reakcii na pandémiu upravilo len finančnú stránku rozpočtu, pričom ciele, zámery a ani merateľné ukazovatele rozpočtu nezmenilo. Mesto uviedlo, že v rámci plánu ochrany obyvateľstva boli definované aj konkrétne postupy a plány na zabezpečovanie ochrany života, zdravia a majetku osôb, zároveň dokument obsahuje aj krízový plán pri predchádzaní šírenia ochorenia COVID-19. Podľa názoru mesta preto podprogram 2.1 zahŕňal prevenciu, ale aj výdavky na reálne riešenie krízovej situácie.

Aj počas krízovej situácie bolo dôležité naďalej dodržiavať transparentnosť a rozpočtovú zodpovednosť pri hospodárení mesta. V súvislosti s vypuknutím pandémie si mesto v roku 2020 nevypracovalo žiadnu analýzu dopadu pandémie a ani návrh opatrení, prípadne stratégiu na riešenie dopadu pandémie na rozpočet a finančnú stabilitu mesta. Mesto iba reflektovalo na vzniknutú situáciu, ktorá neumožňovala usporiadať množstvo kultúrnych, športových a iných spoločenských udalostí počas pandémie. V tejto súvislosti došlo k úspore výdavkov vo výške 110 000 eur a to konkrétne nerealizovaním kultúrnych podujatí a neposkytnutím vybraných dotácií občianskym združeniam rovnako z dôvodu nerealizovania množstva podujatí a svojich aktivít. Mesto si nevypracovalo dokument so zameraním na opatrenia mesta na obnovu po kríze, ani v tomto smere neprijalo žiadne opatrenia.

Pandémia a potreba prijímať opatrenia na zabránenie jej šírenia a elimináciu jej dopadov ovplyvnila aj rozpočty obcí a miest. Vývoj skutočných príjmov a výdavkov mesta od roku 2018 naznačuje vplyv pandémie Covid 19, ktorá vypukla v roku 2020. Kým na príjmovej stránke to predstavovalo iba spomalenie rastu príjmov, na výdavkovej strane došlo dokonca medziročne k poklesu. Za celé sledované obdobie dosiahlo hospodárenie mesta prebytkové hodnoty. Nie všetky zmeny rozpočtu mesta spôsobila pandémia a mnohé udalosti ovplyvňujúce výšku príjmov a výdavkov sa udiali mimo tejto výnimočnej situácie.

Tabuľka č. 2 - Prehľad o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov v roku 2020 v eurách

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel skutočnosť - schválený rozpočet
Príjmy celkom	21 940 251	21 650 607	21 617 935	-322 316
Bežné príjmy	16 839 810	17 452 505	17 452 508	612 698
z toho: daňové príjmy	10 407 723	10 004 682	10 004 683	-403 040
nedaňové príjmy	2 497 178	1 698 317	1 698 318	-798 860
granty a transfery	3 934 909	5 700 027	5 700 028	1 765 119
Kapitálové príjmy	4 929 941	2 457 442	2 457 441	-2 472 500
Príjmové FO	170 500	1 740 660	1 707 985	1 537 485
Výdavky celkom	21 940 251	20 817 970	20 402 499	-1 537 752

Bežné výdavky	15 542 278	15 293 236	15 182 727	-359 551
Kapitálové výdavky	6 057 473	4 495 087	4 190 127	-1 867 346
Výdavkové FO	340 500	1 029 647	1 029 645	689 145

Zdroj: schválený rozpočet, záverečný účet obce

Príjmy mesta

Nečakané vypuknutie pandémie počas rozpočtového roka 2020 narušilo pôvodne naplánované príjmy. Mesto dosiahlo v roku 2020 výšku skutočných príjmov 21 617 935 eur. V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2020 došlo k poklesu plnenia o 1,5 % (schválený rozpočet 21 940 251 eur). O nepredvídateľnosti pandémie na rozpočet príjmov vypovedá aj skutočnosť, že oproti schválenému rozpočtu poklesli všetky hlavné kategórie (100, 200, 300, 400), okrem kategórie 500 (prijaté úvery, pôžičky, a návratné finančné výpomoci), ktorá vzrástla oproti návrhu rozpočtu až sedem násobne z dôvodu neplánovaného prijatia NFV od MF SR a kontokorentného úveru.

Po prvýkrát od roku 2016 nastala v roku 2020 situácia, kedy dosiahnutá skutočnosť výnosu DPFO bola nižšia ako schválený rozpočet. O nejasnosti situácie vypovedá aj skutočnosť, že ani samotné MF SR nevedelo presne určiť výšku výnosu vo svojich prognózach. V decembri 2019 MF SR zverejnilo Prognózovaný podiel na výnose DPFO pre rok 2020 vrátane zúčtovania za rok 2019 pre mesto vo výške 8 061 117 eur. Vzhľadom na pandemickú situáciu spojenú s ochorením Covid 19 v apríli 2020 bola upravená prognóza MF SR pre mesto na výšku 7 512 299 eur a v júni 2020 došlo k ďalšej úprave prognózy v súvislosti s vývojom pandémie na výšku 7 624 307 eur. V skutočnosti boli mestu poukázané podielové dane zo štátneho rozpočtu vo výške 7 871 216 eur (vrátane zúčtovania za rok 2019), čo bolo oproti prognóze z decembra 2019 o 189 902 eur menej.

Pandémia negatívne ovplyvnila nielen výnos dane z príjmu fyzických osôb, ale aj daň za ubytovanie (medziročný pokles o 4 951 eur), čo spôsobili prijaté opatrenia, kvôli ktorým boli ubytovacie zariadenia zatvorené.

Pokles zaznamenali nedaňové príjmy, keď skutočnosť (2 859 065,88 eur) poklesla oproti návrhu rozpočtu o 1 363 588 eur, t. j. 32,3 %. Výrazné zaostanie skutočnosti za plánom bolo spôsobené najmä na položke Príjmy z prenajatých pozemkov, kde schválený rozpočet rátať s príjmom vo výške 1 162 000 eur, ale skutočnosť dosiahla len 172 316,48 eur. Časť tohto poklesu vo výške 60 000 eur bola spôsobená výpadkom príjmu z nájomov za Letný a Ondrejský jarmok. Podujatia boli z dôvodu pandémie v roku 2020 zrušené. Ešte väčšiu časť tvorili nenaplnené príjmy od obchodnej spoločnosti mesta. Tie ešte v roku 2019 plánovali dosiahnuť vyššie príjmy z predaja drevnej hmoty (zisk) z mestských lesov vo výške 816 250 eur. V návrhu rozpočtu na rok 2020 preto mesto plánovalo príjem vo výške 800 000 eur, čo bolo aj schválené. Avšak v roku 2020 obchodná spoločnosť mesta nedosiahla plánované tržby, a to z dôvodu zníženia tržieb (oproti r. 2019 o cca 2 mil. eur) a skolabovania trhu s drevom (Covid 19). Pokles zaznamenala aj položka Príjem z predaja kapitálových aktív, kde rozpočet vo výške 1 225 202 eur nakoniec skončil so skutočným plnením 706 911 eur. V tomto prípade bol rozdiel zapríčinený tým, že mesto pri návrhu rozpočtu predpokladalo vyšší príjem za predaj budovy, ale znalecký posudok bol nakoniec nižší a budovu za predpokladanú sumu 500 000 eur sa počas roka nepodarilo predat.

Pri tuzemských bežných grantoch a transferoch došlo k výraznejšiemu nárastu ako oproti schválenému rozpočtu (3 934 909 eur), tak aj v porovnaní s predchádzajúcim rokom (4 507 061 eur), keď skutočnosť dosiahla 5 700 028 eur. Za nárastom bol predovšetkým vyšší ako plánovaný príjem v oblasti školstva (prenesený výkon), významným nárastom prispeli aj transfery do oblasti sociálnych vecí (opatrovateľská služba, stravovanie detí v hmotnej núdzi a pod.). Veľkou časťou sa na náraste podieľali aj transfery súvisiace s refundovaním rôznych výdavkov súvisiacich s ochorením Covid 19, ktoré mesto prijalo v celkovej výške 291 264 eur od troch ministerstiev.

Veľký rozdiel medzi rozpočtom a skutočnosťou bol na položke tuzemské kapitálové transfery dosiahnutý nižším plnením prostriedkov z EÚ pri projektoch cyklotrasy Brezno – Valaská (rozpočet 1 288 245 eur a skutočnosť 446 937 eur) a Margitín park (rozpočet 483 264 eur a skutočnosť 84 084,58 eur). Dôvodom bolo, že pri realizácii oboch projektov sa vyskytli potreby zmien. Keďže zmeny nebolo možné vykonať bez súhlasu riadiaceho orgánu a bez zmenových konaní, realizácie stavebných prác boli pozastavované a teda aj čerpanie a tok finančných prostriedkov neplynul podľa plánu. Pri plánovaní rozpočtu nebolo možné predvídať uvedené skutočnosti. Pri niektorých naplánovaných projektoch dokonca nedošlo v roku 2020 k plneniu. Išlo o projekty ako regenerácia vnútroblokov (756 307 eur), alebo vodozádržné opatrenia (161 109 eur). V prípade položky iné nedaňové príjmy boli naopak dosiahnuté skutočné hodnoty vyššie, keď pôvodne mesto plánovalo príjem vo výške 400 eur a skutočnosť dosiahla 419 128 eur.

Tento nečakaný príjem bol spôsobený úhradou Slovenskej správy ciest za výrub drevín z dôvodu realizácie cestného obchvatu mesta (tieto finančné prostriedky bude možné použiť len na náhradnú výsadbu drevín).

Výdavky mesta

Výdavková časť rozpočtu mesta dosiahla v roku 2020 skutočnosť 20 402 499 eur, pričom oproti schválenému rozpočtu bola nižšia o 1 537 752 eur, t. j. o 7 %. Okrem kategórie bežné transfery dosiahli všetky ostatné kategórie nižšiu skutočnosť oproti schválenému rozpočtu. Aj v porovnaní s rokom 2019 klesli celkové výdavky, konkrétne o 667 707 eur.

Celkové bežné výdavky v roku 2020 dosiahli 15 182 727 eur a zaznamenali medziročný pokles oproti roku 2019 o 438 736 eur. V rámci tovarov a služieb bol pokles spôsobený predovšetkým na položke Rutinná a štandardná údržba budov, objektov alebo ich častí, kde skutočné výdavky v roku 2020 dosiahli 727 417 eur, pričom v roku 2019 to bolo 1 256 801 eur. Pri bežných transferoch poklesli jednak transfery v rámci verejnej správy, čo v prípade mesta predstavovala jediná príspevková spoločnosť, ale aj transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám.

Pri transferoch jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám došlo v roku 2020 k poklesu jednak medziročne (skutočnosť 2019: 651 287,79 eur, skutočnosť 2020: 453 598,6 eur), ale aj v porovnaní so schváleným rozpočtom (568 644 eur). Dôvodom tohto poklesu boli nižšie transfery predovšetkým športovým klubom a kultúrnym organizáciám. Dôvodom bolo, že činnosti jednotlivých športových klubov a kultúrnych organizácií vplyvom pandémie poklesli, neboli poskytované dotácie na úhradu nákladov spojených s nájomom nebytových priestorov, nere realizovali sa kultúrne a športové podujatia z dôvodu prijatia opatrení ÚVZSR v súvislosti s ochorením COVID-19.

Kapitálové výdavky poklesli, keď schválený rozpočet na rok 2020 vo výške 6 057 473 eur nebol naplnený. Skutočnosť bola aj napriek využitiu prostriedkov z prijatej NFV nižšia, keď dosiahla 4 190 127 eur. Najvýraznejší rozdiel vznikol najmä na položke realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia, kde sa vyčerpalo iba 2 592 839 eur, pričom rozpočet bol 4 565 511 eur. Rozpočtované výdavky nedosiahli ani položky nákup strojov, prístrojov a zariadení (rozpocet bol 350 434 eur a skutočnosť 74 323 eur) a transfery v rámci verejnej správy (rozpocet 694 872 eur a skutočnosť 428 404 eur). Počas roka naopak výraznejšie vzrástli výdavky na prípravnú a projektovú dokumentáciu z 10 103 eur na 455 670 eur. Kapitálové výdavky poklesli aj v medziročnom porovnaní, keď v roku 2019 mesto čerpalo 4 853 288 eur.

Podľa vyjadrenia mesta súviselo nižšie čerpanie kapitálových výdavkov predovšetkým s neprijatím kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu na realizáciu projektov financovaných z fondov EÚ (cyklotrasy Brezno – Valaská, Margitín park, regenerácia vnútroblokov, vodozádržné opatrenia) a čerpanie kapitálových transferov bolo ovplyvnené pandemickou situáciou. Na každom projekte (investičnej akcii realizovanej či už z EÚ fondov, alebo aj nie) dochádzalo k nevyhnutným zmenám oproti projektovej dokumentácii. V dobe pandémie boli okrem chorobnosti v zhotoviteľských firmách (nutné prerušenia prác na stavbe, problémy s dodávkami materiálov), predlžované aj procesy odsúhlasovania zmenových konaní na riadiacich orgánoch a tam bola táto skutočnosť veľmi citelná. Preto následne plnenie zmlúv a tým aj čerpanie kapitálových transferov bolo presúvané do ďalšieho obdobia. Aj hlavná kontrolórka vo svojom stanovisku k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2020 konštatovala, že schválený rozpočet kapitálových výdavkov sa nepodarilo vyčerpať z objektívnych dôvodov (pandémia a s ňou spojené dopady na investičnú výstavbu).

Mesto v roku 2020 neposkytovalo pre fyzické osoby žiadne úľavy v oblasti daní a poplatkov. Výber bol realizovaný v zmysle platných VZN – schválených v roku 2018 a 2019. Na základe VZN č. 05/2020 boli podniky oslobodené od dane za užívanie verejného priestranstva, ak išlo o umiestnenie dočasnej sezónnej terasy stravovacieho alebo reštauračného zariadenia v zdaňovacom období 2020. Mesto zaviedlo aj opatrenie týkajúce sa oslobodenia od nájomného z majetku mesta.

Vývoj pohľadávok, záväzkov a likvidity mesta

Podľa zverejnenej individuálnej účtovnej závierky dosiahli v roku 2019 krátkodobé záväzky mesta výšku 2 533 411 eur, pričom ďalšie roky už klesali – 2020: 1 560 989 eur a 2021: 1 196 020 eur. V rovnakom období sa menila výška finančných účtov mesta, čo spolu s krátkodobými záväzkami ovplyvňovalo výšku okamžitej likvidity mesta. V roku 2019 dosiahla okamžitá likvidita hodnotu len 0,37 následne v roku 2020 stúpila na 0,98. Lepšia situácia nastala pri ukazovateli pohotovú likviditu mesta, kde vzrástlo percento zo 0,64 v roku 2019 na 1,46 v roku 2020. To znamená, že mesto by v roku 2020 dokázalo splatiť svoje krátkodobé záväzky.

Pri detailnejšom pohľade je vidieť, že medziročne poklesli všetky položky krátkodobých záväzkov okrem kategórie nezúčtované transfery voči štátnemu rozpočtu, medzi subjektami verejnej správy a EÚ. V týchto kategóriách vzrástli

krátkodobé záväzky najmä kvôli projektu cyklotrasa Brezno – Valaská (283 200 eur), environmentálnemu fondu (104 529 eur) a projektom ERASMUS na základných a materských školách (55 594 eur).

Aj pri dlhodobých záväzkoch došlo medzi rokmi 2019 a 2020 k poklesu, konkrétne zo 4 232 847 eur na 3 873 904 eur, pričom poklesli ako dlhodobé bankové úvery, tak aj ostatné dlhodobé záväzky. Najväčší záväzok predstavovali splátky úveru ŠFRB. Mesto nemalo v období rokov 2018 – 2021 záväzky po lehote splatnosti.

Celkové pohľadávky medzi rokmi 2019 a 2020 vzrástli z 1 364 463 eur na 1 509 302 eur. Dôvodom tohto nárastu bolo, že mesto od 1.1.2020 upravovalo výšku daní a poplatkov v zmysle schváleného VZN.

Na zmiernenie dopadov pandémie na finančnú stabilitu mohlo mesto využiť legislatívne možnosti v rámci rozpočtového hospodárenia. Ďalšou možnosťou na zabezpečenie finančnej stability mesta bola možnosť požiadať o refundáciu nákladov vynaložených na záchranné práce a celoslovenské testovanie, o návratný finančný príspevok, poskytované dotácie, či uchádzať sa o finančné prostriedky z národných projektov.

Uplatňovanie možných výnimiek mesta

Mesto využilo výnimku pri rozpočtovom hospodárení na základe zákonov prijatých na zmiernenie dopadov pandémie, s cieľom zabezpečiť finančnú stabilitu a udržateľnosť mesta počas pandémie v jednom prípade. MsZ dňa 20. 5. 2020 schválilo uznesením č. 75/2020 použitie prostriedkov rezervného fondu a kapitálových príjmov a návratných zdrojov financovania na úhradu bežných výdavkov. V prípade použitia rezervného fondu a kapitálových príjmov túto možnosť nevyužilo. V prípade možnosti úhrady bežných výdavkov z návratných zdrojov financovania využilo mesto takúto možnosť pri bežnom transfere svojej príspevkovej organizácii Technické služby Brezno vo výške 52 563 eur.

Jednalo sa o prostriedky, ktoré mesto získalo v rámci NFV od MF SR za výpadok DPFO. Transfer bol účelovo určený na asfaltovanie miestnych komunikácií.

Ostatné výnimky pri rozpočtovom hospodárení neboli mestom využité. Výnimky ako použitie výdavkov bez mesačného limitu pri hospodárení v rozpočtovom provizóriu, alebo použitie výnosu z miestneho poplatku za rozvoj na úhradu bežných výdavkov ani nemohli byť aplikované, nakoľko mesto v roku 2020 nebolo v rozpočtovom provizóriu ani nemalo ustanovený poplatok za rozvoj.

Využitie možnosti získania NFV

Tak ako iné mestá a obce na Slovensku, aj mesto Brezno malo v roku 2020 možnosť prijať NFV vo výške výpadku DPFO, ktorá bol odhadnutá na 434 276 eur a ktorú bezúročne poskytlo Ministerstvo financií SR. Výšku výpadku odhadlo MF SR vo svojej prognóze Výpadok dane z príjmov fyzických osôb za rok 2020 pre obce z júna 2020. Tento úver mesto prijalo v plnej výške odhadnutého výpadku.

Dňa 16.9.2020 schválilo MsZ uznesením č. 154/2020 prijatie NFV. Zároveň v ten istý deň schválilo MsZ uznesením č. 153/2020 aj Správu o výsledku kontroly dodržania podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania, ktorú vypracovala hlavná kontrolórka mesta a v ktorej po preverení skutočností konštatovala, že podmienky na prijatie NFV boli mestom splnené.

Mesto celú prijatú NFV využilo v roku 2020 prevažne na financovanie kapitálových výdavkov (87,9 %). Zvyšná časť prostriedkov vo výške 52 563 eur bola použitá aj v rámci bežných výdavkov ako transfer príspevkovej organizácii - Technickým službám Brezno. Transfer bol účelovo určený na asfaltovanie miestnych komunikácií. Podľa predloženého prehľadu účtovných dokladov financovalo mesto v rámci kapitálových výdavkov nasledujúce investičné akcie:

- stavebné práce – Múzeum Komunizmu – 112 851 eur,
- regenerácia vnútroblokov – 93 852 eur,
- rozšírenie kapacity MŠ, Clementisa 3 – 68 438 eur,
- vyhotovenie konceptu územného plánu mesta – 28 440 eur,
- kúpa pozemkov pod cyklotrasu – 23 550 eur a. i.

Z preverených dokumentov vyplýva, že mesto prostriedky z NFV použilo iba na samosprávne účely, čo bolo v súlade s podmienkami na prijatie úveru.

Využitie možnosti preplatenia výdavkov

Refundáciu výdavkov za záchranné práce mesto využilo iba v jednom prípade, tzn. iba za I. vlnu pandémie. V období I. vlny pandémie predstavovali výdavky mesta na záchranné práce 43 794 eur. Žiadosť na refundáciu podalo

mesto na OÚ dňa 3. 8. 2020 s požadovanou sumou na preplatenie vo výške 43 659 eur, t. j. o 135 eur nižšou ako boli celkové náklady. Výdavky boli mestu refundované dňa 30. 11. 2020, teda po takmer dvoch mesiacoch od podania žiadosti, pričom mestu boli refundované výdavky iba vo výške 37 635 eur. Rozdiel medzi žiadanou a prijatou sumou bol 6 025 eur, pričom mestu nebolo zo strany OÚ vysvetlené, ktoré výdavky im neboli refundované a z akého dôvodu, keďže mesto nedostalo žiadne vyrozumienie. V období II. vlny pandémie dosiahli náklady mesta 53 689 eur. V týchto výdavkoch boli zahrnuté jednak náklady na záchranné práce, ale aj náklady za obe kolá celoplošného testovania. Mesto podalo iba žiadosť na refundáciu výdavkov za celoplošné testovanie vo výške 50 398 eur. Ďalšiu žiadosť na refundáciu výdavkov na záchranné práce počas II. vlny nežiadalo. Podľa vyjadrenia mesta žiadosť nepodali z dôvodu, že jednak bolo mesto predzásobené ešte z prvej vlny a ostatné výdavky si refundovali v rámci celoplošného testovania. Rozdiel medzi vzniknutými nákladmi počas II. vlny a refundovanými prostriedkami bol 3 291 eur. Pre hodnotenie účinnosti opatrení mesta vedúcich k eliminovaniu dopadov na plnenie rozpočtu pri uplatňovaní výdavkov na záchranné práce boli posudzované oprávnené výdavky presahujúce 15 % celkových výdavkov na záchranné práce.

V súvislosti so žiadosťou o refundáciu výdavkov za celoplošné testovanie poslalo mesto na OÚ dve žiadosti; prvú dňa 10. 11. 2020 za prvé kolo testovania vo výške 33 885 eur a druhú dňa 12. 11. 2020 vo výške 16 513 eur za druhé kolo testovania. Spolu teda mesto žiadalo 50 398 eur a táto suma mu bola aj refundovaná v plnej výške. Prostriedky boli v tomto prípade pripísané 30. 11. 2020. Ani v tomto prípade však mesto nedostalo odpoveď, resp. akékoľvek vyrozumienie o tom, že prostriedky boli refundované.

O neprehľadnej situácii zo strany štátu hovorí aj skutočnosť, že mesto bolo o možnosti refundovať výdavky za celoslovenské testovanie informované iba prostredníctvom e-mailu zo dňa 4. 11. 2020 od vedúceho odboru krízového riadenia OÚ, kde boli iba približne zadefinované oblasti, ktorých by sa refundácia výdavkov mala týkať. Jedna z vymenovaných položiek v tomto e-maile sa týkala aj refundovania výdavkov za stravu, z čoho vyplývala pre mesto možnosť zahrnúť do refundácie výdavkov aj stravu pre príslušníkov Ozbrojených síl SR. Následne prijalo mesto dňa 6. 11. 2020 od rovnakej osoby e-mail s informáciou, že stravu pre príslušníkov Ozbrojených síl SR nezabezpečuje mesto a v rámci oprávnených výdavkov ju nie je možné vykzátať. Z uvedených informácií vyplýva, že ani samotný OÚ nedisponoval presnými informáciami a postupmi.

V rokoch 2020 a 2021 poslalo mesto šesť rôznych žiadostí na dotácie a príspevky súvisiacich s rokom 2020 a vypuknutou pandemiou. Tieto žiadosti boli podávané na tri rôzne ministerstvá a v skutočnosti mesto prijalo prostriedky iba za štyri žiadosti. Zároveň mesto v dvoch prípadoch nevyužilo možnosť podať žiadosť na dotácie podľa § 9 ods. 3 zákona č. 544/2010 Z. Z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, konkrétne na podporu humanitárnej pomoci, konkrétne na vytvorenie osobitných priestorov pre infikovaných ľudí bez domova a ľudí bez domova v karanténe a na podporu humanitárnej pomoci, konkrétne na nákup výživových doplnkov jednorazovo v roku 2020 pre každého prijímateľa sociálnej služby a každého zamestnanca zariadenia sociálnych služieb. V prvom prípade žiadosť nepodali z dôvodu, že mesto malo vlastné priestory a v druhom prípade mesto zmeškalo termín na podanie žiadosti. V tomto prípade však nešlo z pohľadu kontroly o významnú sumu.

Celková výška žiadostí na dotácie a príspevky dosiahla 318 294 eur a v skutočnosti bolo na účet pripísaných 272 591 eur, z toho v roku 2020 to bolo 203 231 eur a 69 360 eur v roku 2021. Najväčšiu čiastku tvorili prijaté príspevky na úhradu časti mzdových nákladov zamestnancov materských škôl (v roku 2020) a základnej umeleckej školy (v roku 2021). Vyplatenie dotácií a príspevkov trvalo približne dva až štyri týždne od podania žiadostí mestom.

Nepreplatená bola žiadosť o dotáciu v oblasti podpory regionálneho rozvoja na zmiernenie dopadov koronakrízy, konkrétne na vytvorenie zázemia pre zlepšenie kvality života ohrozených komunít počas koronakrízy, zmiernenie ich sociálneho vylúčenia a posilnenie občianskej spoločnosti (MRK, seniori a pod.). Žiadosť bola vo výške 30 778 eur a zastrešovalo ju Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Druhá nepreplatená bola žiadosť o poskytnutie dotácie na podporu humanitárnej pomoci na nákup ochranných pomôcok obyvateľom v znevýhodnenej sociálnej situácii počas pandémie koronavírusu vo výške 14 924 eur, pod gesciou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V oboch prípadoch nebolo mestu predložené odôvodnenie neschválenia žiadosti. Spolu tak mestu neboli preplatené dotácie vo výške 45 702 eur, čo predstavuje 14,4 % z celkovej sumy všetkých žiadaných dotácií a podpôr.

Podľa vyjadrenia mesta, aj napriek tomu, že sú zvyknutí robiť veľa projektov, v prípade nastaveného systému pri podávaní žiadostí o dotácie súvisiacich s pandemiou, im chýbali dostatočne jasné informácie a mesto muselo dodatočne komunikovať s rezortmi. Mesto by tiež privítalo, ak by sa žiadosti o dotácie podávali v nejakom zjednotenom systéme a nie za každý rezort iným spôsobom. Mestu chýbala aj spätná väzba o výsledkoch predložených žiadostí.

Iné opatrenia mesta s cieľom znížiť finančný dopad pandémie

V roku 2020 si mesto nevypracovalo žiadnu analýzu dopadu pandémie a ani návrh opatrení, príp. stratégiu na riešenie dopadu pandémie na rozpočet a finančnú stabilitu mesta.

V súvislosti s Plánom obnovy a odolnosti, ktorý bol vytvorený na obnovu po kríze, sa bude mesto uchádzať o všetky dostupné projekty. Už v súčasnosti sa projektne na túto fázu pripravuje. Ide napr. o projekty súvisiace s obnovou budov v meste (obnova radnice, historických budov mestského úradu, budovy knižnice, domu kultúry), projekt na výstavbu cyklotrasy, vodovodu, kanalizácie. Čiastočne už aj prostriedky z tohto plánu čerpá, konkrétne nenormatívne finančné prostriedky v oblasti školstva (napr. na učebnice).

Záver k bodu 2

Pandémia ovplyvnila ako príjmovú, tak aj výdavkovú časť rozpočtu. Tento vplyv však nebol zásadný, čo dokumentuje aj medzročný porovnanie príjmov a výdavkov mesta, kedy príjmy v roku 2020 vzrástli o 0,8 % a výdavky poklesli o 3,2 %. Dopad pandémie mal na rozpočet mesta skôr nepriamy charakter, čo znamená, že mesto nemalo možnosť ovplyvniť situácie, ktoré nastali a nemohlo tak ovplyvniť ani vývoj niektorých príjmov, resp. výdavkov. Práve takéto nepriame situácie ovplyvnili rozpočet najviac. Na príjmovej strane išlo predovšetkým o pokles výnosu z DPFO, dane z nehnuteľností, výpadku príjmov za rôzne podujatia a akcie, či neprijatie naplánovaných kapitálových transferov. Na výdavkovej strane išlo napr. o pokles výdavkov v rámci transferov, ktoré mesto poskytuje kultúrnym a športovým organizáciám. Významnou skutočnosťou na výdavkovej strane mesta bolo aj nižšie čerpanie kapitálových výdavkov. Ani tu však situáciu nespôsobil nedostatok prostriedkov, ale skôr nepriame dôsledky pandémie – realizácia projektov sa predlžovala z dôvodu pandemickej situácie a zavedených opatrení.

Výdavky samozrejme aj rástli, najmä tie, ktoré sa týkali bezprostredne boja s pandemiou (častokrát mesto plnilo iba príkazy od štátu) a ekonomickú záchranu rôznych oblastí. V tejto súvislosti mesto vyvinulo úsilie, aby mu výdavky na záchranné práce, alebo celoslovenské testovanie, boli v čo najväčšej miere naspäť refundované. Mesto sa snažilo získať aj rôzne dotácie a príspevky. Aj napriek podaným žiadostiam nebolo vo všetkých prípadoch úspešné. Kým v jednom prípade bola chyba na strane mesta, tým, že nestihlo termín na podanie žiadosti, v dvoch prípadoch mu prostriedky bez udania dôvodu neboli refundované. Na základe predložených dokumentov NKÚ SR konštatuje, že systém refundácií nefungoval vždy prehľadne a kontrolovaný subjekt nedostával vždy jasné a koordinované informácie a postupy. Problémom bola aj určitá systémová roztrieštenosť, kedy neexistoval jednotný systém štátu, kde by obce mohli podávať žiadosti na refundáciu výdavkov, dotácie a príspevky a kde by našli komplexné informácie.

3 Opatrenia počas pandémie na kvalitné poskytovanie služieb

V rámci opatrení na riešenie pandémie a eliminovanie jej dopadu prijímaných na celoslovenskej úrovni boli prijaté aj také opatrenia, za ktorých realizáciu boli zodpovedné obce a mestá, resp. sa mali na ich realizácii podieľať. Zároveň boli vydávané aj usmernenia a odporúčania od orgánov krízového riadenia a iných relevantných inštitúcií.

3.1 Vplyv pandémie na administratívne kapacity a prevádzkové služby mesta

Jedným z odporúčaní vydaným pre samosprávu bolo aj odporúčanie Ministerstva vnútra SR z 13. 3. 2020, ktorým odporúčalo vzhľadom na mimoriadnu situáciu a opatrenia zamerané na ochranu zdravia obmedziť stránkové hodiny MsÚ počas trvania mimoriadnej situácie pri zabezpečovaní preneseného výkonu štátnej správy s účinnosťou od 16. 3. 2020 až do odvolania, či napr. odporúčanie v Uznesení vlády č. 386 z 16. 12. 2020 umožniť svojim zamestnancom vykonávať prácu formou home office v maximálnej možnej miere. Zároveň boli priebežne prijímané obmedzenia pohybu obyvateľov. Do chodu MsÚ a fungovania mesta zasiahlo aj samotné ochorenie, či nariadená karanténa.

Kontrolou bolo preverené, či mesto prijalo také opatrenia, ktoré zabezpečili obyvateľom mesta dostupnosť služieb MsÚ a iných mestom poskytovaných služieb počas pandémie.

Pandémia mala vplyv na prítomnosť MsÚ, nakoľko bol evidovaný zvýšený počet práceneschopnosti, využívania inštitútu ošetrovania člena rodiny, prípadov karantén a iné, čo spôsobilo výpadok zamestnancov počas roku

2020 v priemere v rozsahu 30 až 40 %. Uvedený výpadok sa prejavil v dostupnosti niektorých poskytovaných služieb MsÚ, najmä na úseku stavebného úradu, ale aj územného plánovania a životného prostredia pri ústnych pojednávaniach s miestnym zisťovaním. K obmedzeniam došlo aj v oblasti sociálnej starostlivosti v dôsledku práceneschopnosti opatrovateliek.

Pandémia však nemala negatívny dopad na MsÚ až natoľko, že by v niektorej z oblastí neposkytoval svoje služby pre občanov vôbec. K zatvoreniu úradu došlo len v dôsledku opatrení prijatých na riešenie pandémie Covid-19, nie v dôsledku výpadku jeho zamestnancov. V roku 2020 bol úrad zatvorený od 18. 3. do 4. 5 a následne v období od 21. 12. 2022 až do konca marca 2021. Medzitým bol úrad občanom k dispozícii aspoň v obmedzenom režime.

Aj počas uzatvorenia úradu však mali občania možnosť kontaktovať pracovníkov MsÚ telefonicky počas úradných hodín, prípadne prostredníctvom elektronickej komunikácie. Pred budovou MsÚ bola umiestnená schránkapre doručovanie písomností. V naliehavých prípadoch bolo umožnené osobné stretnutie za dodržiavania prísnych opatrení.

Napriek uvedeným obmedzeniam mesto nezaznamenalo prípady predlžovania doby trvania pri vybavovaní agendy. Ani v pandemickom období nevzrástol zo strany občanov záujem o podania vykonané prostredníctvom elektronickej komunikácie v zmysle zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, naopak, počet takýchto podaní klesol viac ako o polovicu.

Počet iných zamestnancov mesta (mimo zamestnancov MsÚ) sa počas pandemickej situácie v roku 2020 výraznejšie neznížil, preto tento mierny pokles nemal žiadny vplyv na poskytovanie služieb občanom.

V dôsledku opatrení prijatých na riešenie pandémie Covid-19 mesto neposkytovalo službu osvedčovania podpisov a listín a došlo aj k uzatvoreniu denného stacionáru, ktoré poskytovalo služby len online. K už spomínanému výpadku služieb v dôsledku práceneschopnosti ošetrovateliek došlo aj v rámci opatrovateľskej služby. Uzatvorené boli aj športoviská, nekonali sa ani športové podujatia.

V obmedzenom rozsahu boli poskytované služby matriky, evidencie obyvateľov a pokladne, a to v mesiacoch máj a október v pondelky, stredu a piatky od 8:00 - 11:00 hod.. Iných služieb sa podľa vyjadrenia mesta pandemická situácia nedotkla.

Ako kompenzáciu uvedených aktivít, ku ktorých obmedzeniu nedošlo vinou mesta, zásobovali zamestnanci MsÚ občanov v prípade potreby potravinami a pitnou vodou, zabezpečovali pre nich rúška a dezinfikovali verejné priestranstvá.

3.2 Realizácia vybraných opatrení mesta na zabezpečenie včasného a kvalitného poskytovania vybraných služieb občanom

Kontrolou bolo preverené vykonávanie opatrení mestom, ktoré zabezpečili obyvateľom v období pandémie vybrané služby v zmysle vydaných nariadení vlády, usmernení a rozhodnutí ostatných orgánov krízového riadenia, či príslušných inštitúcií. Uvedené sa týkalo zabezpečenia vykonávania dezinfekcie, pomoci mesta pri zabezpečení dištančného vzdelávania, resp. otvárania základných škôl na základe rozhodnutia mesta ako zriaďovateľa, pomoci zraniteľným skupinám (seniori, MRK, ľudia bez domova) a pomoci pri zabezpečení celoslovenského testovania.

Dezinfekcia verejných priestranstiev

K rozhodnutiu dezinfikovať verejné priestranstvá v meste došlo na základe rozhodnutie krízového štábu mesta.

Členmi dobrovoľného hasičského zboru mesta boli dezinfikované najmä priestory autobusových zastávok, autobusová stanica, lavičky v parku a vo frekventovaných častiach mesta, zábradlia, priestory v okolí bankomatov, priestory MsÚ, mestská knižnica, pošta, detské ihriská a testovacie odberné miesta. Uvedené dezinfikovanie prebiehalo od marca až do novembra 2020 a to raz týždenne, pokiaľ to umožňovala priaznivá poveternostná situácia.

Do Plánu ochrany obyvateľstva v rámci protibiologických opatrení mesto dezinfikovanie verejných priestranstiev zaradilo až v októbri roku 2020, pričom dezinfekcia v meste prebiehala už viac ako pol roka. V tomto prípade preto tento plán neplnil svoju funkciu a rozhodnutia mesta sa vykonávali skôr operatívne. Kontrolou však bolo zohľadnené množstvo novej agendy, ktorá mestu vznikla v dôsledku pandemickej situácie a najmä fakt, že v skutočnosti sa dezinfekcia v meste realizovala.

Dištančné vzdelávanie

Počas pandémie sa vzdelávanie na základných školách realizovalo dištančnou formou, najmä on-line. Nie všetci žiaci, prípadne školy, však mali podmienky na takéto vzdelávanie. V ich záujme potom bol aj čo najskorší návrat k prezenčnému vzdelávaniu. Obce ako zriaďovatelia základných škôl mohli v rámci svojej kompetencie a na základe rozhodnutí Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR rozhodnúť o skončení dištančného vzdelávania, či požiadať v spolupráci so svojimi školami o dotáciu na letné školy, alebo pomôcť pri zabezpečení dištančného vzdelávania pre žiakov bez potrebného vybavenia.

Veľkou výzvou pre mesto teda bolo predísť situácii, kedy by 1 625 žiakov v základných školách mesta (údaj k 15.9.2020) nebolo v dôsledku pandemickej situácie možné poskytnúť vzdelávanie. Za účelom predídania tejto situácii sa mesto v rámci preventívnych opatrení snažilo deťom vytvoriť podmienky pre dištančné vzdelávanie.

Jedným z predpokladov pre zabezpečenie možnosti dištančného vzdelávania bolo internetové pripojenie, mesto však neevidovalo na svojom území žiadnu lokalitu, v ktorej by internet nebol dostupný.

V školskom roku 2019/2020 mesto v júni roku 2020 rozhodlo o obnovení vyučovania pre všetky ročníky základných škôl. Napriek tomu bola poskytovaná aj možnosť vzdelávania online formou. Počas prerušenia vzdelávania poskytovali všetky školy vzdelávanie online cez platformy ZOOM a Google Meet, zasielali zadania a úlohy prostredníctvom e-mailu alebo EduPage, prípadne využívali iné platformami. Za účelom overenia možnosti pripojenia sa žiakov na online formu vzdelávania bol základnými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta vykonaný prieskum.

Okrem online formy vzdelávania boli vytvorené podmienky aj na offline výučbu, tzn. výučbu bez využitia digitálnych technológií. V tomto prípade boli potrebné materiály pre žiakov doručované pedagogickými asistentami a sociálnymi a terénnymi pracovníkmi mesta, prípadne bolo možné vyzdvihnúť si materiály osobne v škole. Koľko žiakov využilo offline formu vzdelávania však mesto neevidovalo.

V školskom roku 2020/2021 mesto o obnovení vyučovania v základných školách zriadených mestom od 16. 11. 2020 v malých skupinách pre žiakov zo SZP bez prístupu k dištančnému vzdelávaniu nerozhodlo, nakoľko to podľa vyjadrenia mesta nedovoľovali prevádzkové podmienky. Rovnako nerozhodlo ani o obnovení vyučovania od 7. 12. 2020 pre žiakov 5.-9. ročníkov z dôvodu nízkeho záujmu zákonných zástupcov o nástup svojich detí do školy.

Aj v tomto školskom roku, podobne ako v tom predošlom, poskytovalo mesto žiakom možnosť online aj offline formy vzdelávania. Niektorí žiaci sa nezapojili ani do jednej z uvedených foriem dištančného štúdia, údaje o ich počte mesto neevidovalo.

Mesto evidovalo niekoľko problémov s poskytovaním najmä online formy vzdelávania. Išlo o nedostatočné pokrytie internetom u detí, v školách, nedostatočné zabezpečenie informačno-komunikačných technológií u žiakov, nedostatočné zručnosti zo strany žiakov, starších učiteľov a pod. Pre potreby základných škôl boli pred druhou vlnou pandémie z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR vo výške približne 10 000 eur zakúpené tablety pre pedagogických zamestnancov, zariadenia potrebné pre využívanie internetu ako napr. routery, telekomunikačná technika a pod.

Mesto sa ako zriaďovateľ tiež snažil byť školám nápomocný najmä v oblasti doručovania a zberu zadaní pre žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia.

Ako najväčšie problémy pri samotnom poskytovaní dištančného vzdelávania vnímalo mesto najmä neskoré a nedostatočne podávané informácie a usmernenia zo strany ministerstva a problémy s rešpektovaním nariadení zo strany rodičov pri obnove vyučovania.

Jediným pozitívom bolo podľa vyjadrenia mesta čiastočné poskytovanie ochranných prostriedkov pre školy.

Starostlivosť o zraniteľné skupiny obyvateľov

Aj v oblasti starostlivosti o zraniteľné skupiny prijala vláda niekoľko opatrení. Uznesením Vlády č. 174 z 27. 3. 2020 bolo starostom obcí uložené pri riešení krízovej situácie zriadiť telefónne linky samospráv pre dôchodcov pre zabezpečenie objednania si potravín v termíne do 30. 3. 2020.

Jednou zo zraniteľných skupín, ktorá bola predmetom preverenia, boli preto seniori a ostatní osamelo žijúci obyvatelia odkázaní na pomoc, napr. osoby v karanténe, chorí, osamelí rodičia s malými deťmi, zdravotne ťažko postihnuté osoby, atď. Mesto poskytovalo v termíne od 25.3.2020 až 30.5.2020 a od 26.10.2020 až 31.12.2020 pre tieto

skupiny občanov pomoc vo forme donášky potravín, liekov, hygienických potrieb a pod. Verejnosť bola informovaná o možnostiach pomoci a o kontaktoch, kde v prípade potreby získajú informácie, prostredníctvom webovej stránky mesta, mestského rozhlasu, úradnej tabule a sociálnych sietí. Zoznamy takýchto občanov boli preto vypracované na základe telefonických objednávok na službu. Okrem zamestnancov mesta tieto činnosti zabezpečovali aj dobrovoľníci, či zamestnanci Slovenského červeného kríža.

Materiál zo skladu civilnej ochrany nebol využitý z dôvodu jeho zastaranosti.

Mesto poskytovalo niektoré činnosti aj nad rámec opatrení prijatých na celoštátnej úrovni, napr. zabezpečilo seniorom a rizikovým skupinám intervenciu psychológa online formou buď prostredníctvom skypu alebo telefonického kontaktu. Tiež organizovalo online stretnutia seniorov s cieľom zistenia ich aktuálnej situácie a poskytnutia pomoci a vzájomného kontaktu. Seniorom a ťažko zdravotne postihnutým osobám bol zabezpečený dovoz obedov do domácnosti.

Uznesením Vlády č. 113 z 15. 3. 2020 odporučila Vláda predstaviteľom územnej samosprávy umožniť neobmedzený prístup osobám patriacim k marginalizovaným komunitám k pitnej vode na nevyhnutnú dobu. Uznesením Vlády č. 196 z 2. 4. 2020 bol schválený Plán riešenia ochorenia COVID-19 v MRK a zároveň Vláda uložila primátorom miest a starostom obcí určiť karanténne zariadenia, v ktorých bude vykonávaná izolácia osôb z marginalizovaných rómskych komunít a zabezpečiť jeho zásobovanie.

Tejto skupine občanov bola šesť mesiacov k dispozícii pristavená cisterna s pitnou vodou. Mesto malo zriadené karanténne priestory, ktoré boli určené prioritne pre ľudí bez domova, ktoré boli zásobované potravinami, pitnou vodou a hygienickými potrebami. V prípade potreby ich bolo možné využiť aj občanmi MRK.

Odvoz do karanténneho zariadenia bol zabezpečený sociálnym taxíkom, táto možnosť ale nebola využitá.

Okresný úrad v rámci Plánu riešenia ochorenia Covid-19 v MRK zaslal mestu počas pandémie usmernenie týkajúce sa postupu pri riešení situácie, tieto však mesto považovalo za málo prínosné, v niektorých prípadoch až nezmyselné.

Mesto od OÚ nežiadalo pomoc o súčinnosť, pri riešení vzniknutých problémov využívali najmä terénnych sociálnych pracovníkov, spoluprácu s RÚVZ, Zdravými regiónmi, MsP, miestne občianske poriadkové služby a pod. Situáciu o výskyte a šírení infekcie sledovalo mesto aj prostredníctvom Splnomocnenca vlády pre rómske komunity a mobilné odberné miesta. Najväčším problémom pre mesto pri sledovaní vývoja pandémie na svojom území bola problematika ochrany osobných údajov, kedy mesto síce malo informáciu, že v komunite sa nachádza osoba s pozitívnym výsledkom testu, nebolo však možné identifikovať, kto konkrétne. Mesto preto nevedelo riešiť napr. sťažnosti obyvateľov o nedodržiavaní karantény niektorých pozitívne testovaných osôb, nakoľko si nevedelo túto informáciu overiť.

Počet občanov MRK mesta počas pandémie neprekročil hranicu 10 %, na území mesta nebola vykonaná karanténa osídlení MRK na základe rozhodnutia RÚVZ.

Okrem uvedených opatrení bola medzi občanmi MRK osвета vykonávaná pracovníkmi terénnej sociálnej práce a terénnej práce zameraná na potrebu dodržiavania protipandemických opatrení, dohľad pri dodržiavaní karantény, sprostredkovanie informácii medzi základnými školami a zdravotníckymi zariadeniami, poradenstvo o postupe pri ochorení Covid 19 a jeho liečbe, zabezpečovanie rodín základnými potravinami, dezinfekciu a ochranné pomôcky a pod.

Mesto pri zabezpečovaní starostlivosti o občanov MRK počas pandemickej situácie vnímalo problémy z pohľadu riadenia a riešenia situácie najmä v oblasti sťažného prístupu k informáciám o pozitívne testovaných. Problém predstavovalo aj priestorové, ale najmä personálne zabezpečenie karanténnych centier.

Pozitíva v rámci riadenia pandemickej situácie vidí mesto najmä vo vlastných radoch, v rýchlej a kvalitnej spolupráci medzi jednotlivými zložkami v rámci mesta, z pohľadu pomoci štátu však žiadne.

Uznesením Vlády č. 220 zo 14. 4. 2020 bol schválený Plán riešenia znížovania rizika vzniku a šírenia ochorenia COVID-19 medzi ľuďmi bez domova a zároveň Vláda uložila primátorom miest s počtom obyvateľov nad 20 000 určiť karanténne zariadenia, v ktorých bude vykonávaná izolácia ľudí bez domova. Uznesením č. 343 zo 4. 6. 2020 bolo uznesenie č. 220 doplnené o zabezpečenie plnenia úlohy podľa aktuálnej epidemiologickej situácie a v súlade s minimálnymi materiálnymi, personálnymi a hygienickými podmienkami pre karanténne zariadenia.

Počet ľudí bez domova v roku 2020 mesto odhadovalo na 35. Tieto osoby mali prístup k sociálnym službám krízovej intervencie poskytovaným v meste, konkrétne nízkoprahové centrum a nocľaháreň, a nápomocná bola v tomto smere aj diecézna charita. Karanténne centrum pre ľudí bez domova bolo určené v priestoroch Arény Brezno, neskôr bolo premiestnené do Centra voľného času Brezno. Náklady spojené s karanténnym centrom pre ľudí bez domova mesto nevedelo osobitne vyčíslieť.

Vybavenie zo skladu civilnej ochrany mesto nevyužilo. Rovnako v roku 2020 nežiadalo ani o dotáciu na podporu humanitárnej pomoci na vytvorenie karanténneho zariadenia v súvislosti s riešením pandémie Covid-19, nakoľko o tejto možnosti nemalo vedomosť.

Pri riešení situácie ohľadom ľudí bez domova mesto spolupracovalo aj s inými organizáciami. V prípade celoplošného testovania s Ministerstvom obrany SR, pri zabezpečovaní stravy s komerčnými spoločnosťami a ako nápomocnú mesto vnímalo už spomínanú diecéznu charitu.

Za najväčšie nedostatky v tejto oblasti z pohľadu riadenia pandemickej situácie mesto považovalo nedostatočnú pomoc štátu. Podľa názoru mesta mal karanténne miesta zriadiť štát, ktorý mal tiež zabezpečiť personálne kapacity potrebné pre ich prevádzkovanie.

Rovnako ako v prípade MRK, ani v prípade bezdomovcov mesto nevnímalo z pohľadu štátu žiadne pozitíva. Skúsenosti mesta boli skôr negatívne, kedy sa štát zbavil povinnosti a ponechal riešenie problému na meste.

Celoslovenské testovanie

Uznesením vlády č. 665 z 18. 10. 2020 schválila Vláda návrh na prípravu a vykonanie celoplošného testovania obyvateľstva SR na prítomnosť ochorenia Covid-19. Zabezpečiť prípravu a vykonanie celoslovenského testovania v spolupráci s ministrom obrany bolo uložené ministrovi zdravotníctva a vnútra. V súvislosti s tým mali starostovia obcí a primátori miest plniť na svojom území úlohy vyžadované orgánmi štátnej správy. Kontrolou bolo preverené, ako mesto plnilo tieto úlohy.

Mesto túto povinnosť zabezpečovalo len pre svojich občanov, nie pre iné obce, a to počas všetkých troch kôl testovania, vrátane predkola. Z dôvodu náročnosti organizačného zabezpečenia mesto komunikovalo s rôznymi inštitúciami, ako napr. Ozbrojené sily SR, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Nemocnicou s poliklinikou Brezno a inými. Okrem toho boli pre mesto zdrojom dôležitých informácií aj Únia miest Slovenska a Združenie miest a obcí Slovenska.

V každom kole testovania žiadalo mesto z dôvodu preťaženia zamestnancov MsÚ príslušný OÚ o administratívne zabezpečenie testovania. Rovnako žiadalo aj o zabezpečenie OOP pre týchto pracovníkov. Napriek prisľubu zo strany štátu si nakoniec týchto pracovníkov muselo zabezpečiť mesto, zo strany štátu boli preplatené len výdavky na týchto pracovníkov. OÚ zabezpečoval len telefonické kontroly a požadoval hlásenia o pripravenosti. Zabezpečené boli aj OOP, ani tie však v ďalších fázach testovania neboli poskytované v plnej miere a mesto bolo nútené podieľať sa na ich zabezpečení. Rovnako lekárov potrebných pre jednotlivé odberné miesta si zabezpečovalo mesto výlučne vo vlastnej réžii a bez aktivity mesta by tak vykonanie testovania nebolo možné. Súčinnosť počas celoslovenského testovania zabezpečovala pri odberných miestach aj MsP.

Nad rámec usmernení zo strany štátu mesto zabezpečovalo stravu pre zdravotníkov, administratívu a policajtov, ohrievače, stany a pod. Za najväčší problém mesto považovalo práve zabezpečenie zdravotníkov a celkové organizačné zvládnutie súvisiace s plynulým zvládnutím všetkých aktivít, zásobovaním a pod.

O priebehu a podmienkach testovania mesto informovalo svojich občanov najmä prostredníctvom úradnej tabuli mesta, infotabule v intraviláne a extraviláne, vyvesenia informácií na vchodoch do bytových domov, sociálnych sietí, webového sídla mesta, mestského rozhlasu a pod. O počte otestovaných osôb mesto informáciu neevidovalo.

Prvé usmernenie k preplácaniu výdavkov na celoslovenské testovanie od OÚ bolo mestu zaslané 5. 11. 2020, konkrétne požiadavky boli špecifikované 11. 11. 2020. Požadované finančné prostriedky v celkovej sume 50 398,36 za výdavky spojené s prvým a druhým kolom testovania boli mestu refundované 30. 11. 2020.

Záver k bodu 3

Kontrolou nebola identifikovaná žiadna oblasť, ktorá by bola vyhodnotená z pohľadu zabezpečenia chodu MsÚ a poskytovania služieb občanom ako nezvládnutá. Naopak, vedenie MsÚ a jeho zamestnanci vyvinuli dodatočné úsilie nad rámec svojich povinností na to, aby organizačne, materiálne a inak zabezpečili túto náročnú situáciu a v niektorých prípadoch vykonávali aktivity, za ktoré boli zodpovedné iné zložky, prípadne vyššie úrovne krízového manažmentu. K lepšiemu zvládnutiu pandemickej situácie by podľa vyjadrenia mesta, ale aj podľa záveru kontroly k bodu 2, prispeli presnejšie, jasnejšie, neustále sa nemeniace a včasnejšie informácie a usmernenia v rámci krízového riadenia na celoslovenskej úrovni. Priestor na zlepšenie vidí mesto práve v pomoci zo strany štátu, najmä v oblasti nedostatočných, oneskorených a často sa meniacich informácií a usmernení.

Kontrolovanému subjektu bol ponechaný výťah č. 2 záznamu o výsledku kontroly.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že bola poskytnutá súčinnosť v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a boli poskytnuté všetky požadované doklady a informácie.

Kontrolovaný subjekt potvrdzuje, že kontrolná skupina NKÚ SR vrátila všetky zapožičané doklady.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že na najbližšom zasadnutí ObZ informuje zastupiteľstvo o výsledku kontroly. O splnení tejto povinnosti kontrolovaný subjekt informuje NKÚ SR zaslaním výpisu z uznesenia ObZ o prerokovaní výsledkov kontroly na adresu NKÚ SR, Expozitúra Banská Bystrica, Horná 57, 974 01 Banská Bystrica.

Za kontrolnú skupinu 8.11.2022

Ing. Marián Koreň
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Helena Kmeťová
člen kontrolnej skupiny

Ing. Branislav Štofan
člen kontrolnej skupiny

S obsahom záznamu o výsledku kontroly bol oboznámený 9. 11. 2022

JUDr. Tomáš Abel PhD.
primátor mesta

Plnenie rozpočtu obce a iné údaje obce za roky 2018-2021

v eur

Údaj	2018	2019	2020	2021
Bežné príjmy	16 526 080	16 047 185	17 452 508	18 037 035
Bežné výdavky	14 070 412	15 589 321	15 182 727	16 341 681
Kapitálové príjmy	1 558 233	1 691 968	2 457 441	2 329 105
Kapitálové výdavky	3 128 115	4 853 288	4 190 127	5 905 635
Príjmové finančné operácie	814 786	3 582 147	1 707 985	3 748 454
Výdavkové finančné operácie	362 479	341 291	1 029 646	1 106 559
Účtovný prebytok (+), schodok (-) bežného rozpočtu, kapitálového rozpočtu a finančných operácií	1 338 093	537 400	1 215 436	760 719
<i>Prebytok (+), schodok (-) hospodárenia obce po vylúčení finančných operácií</i>	885 786	- 2 703 456	537 096	- 1 881 176
Vybrané položky rozpočtu:				
Daňové príjmy (100), z toho:	8 775 531	9 504 028	10 004 683	10 442 811
DPFO (111)	7 318 847	8 046 822	7 871 216	8 150 393
Daň z nehnuteľností (121)	842 902	843 137	1 434 528	1 562 156
Dane za špecifické služby (133), z toho:	613 263	613 685	698 765	729 870
<i>Za ubytovanie (133006)</i>	19 188	21 425	16 474	14 805
<i>Za užívanie verejného priestranstva (133012)</i>	78 537	87 549	89 424	106 016
<i>Za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (133013)</i>	495 735	486 422	577 619	594 338
Nedaňové príjmy (200), z toho:	4 565 704	2 840 361	2 859 066	2 661 483
Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku (210)	2 656 562	869 529	527 907	839 455
Administratívne poplatky a iné poplatky a platby (220)	1 038 804	901 931	638 380	772 664
Granty a transfery (300)	4 743 078	5 394 764	7 046 200	7 261 846
Iné údaje z účtovnej závierky a hospodárenia obce:				
Celková suma dlhu obce na jedného obyvateľa (§17 ods.6 písm. a) zákona 583/2004 Z.z.)	153,83	149,14	117,25	187,28
Bankové úvery a výpomoci (r.173 Súvahy IÚZ)			2 434 894	
Rezervný fond obce stav k 1.1.2020			14 619,85	
Pohľadávky z nedaňových príjmov obcí - brutto (r.68 Súvahy IÚZ))	951 862	694 974	701 770	750 512
Pohľadávky z daňových príjmov obcí – brutto (r.69 Súvahy IÚZ)	262 856	340 464	476 896	344 468
Pohľadávky po lehote splatnosti (poznámky IÚZ, tab. č. 4 r. 05)			1 323 770	
Krátkodobé záväzky (r. 151 Súvahy IÚZ)	1 816 033	2 533 411	1 560 989	1 196 020
<i>Okamžitá likvidita obce</i>	178,71 %	37,41 %	97,55 %	78,02 %
<i>Pohotovú likviditu obce</i>	227,16 %	64,09 %	145,84 %	127,78 %
<i>Ukazovateľ dlhu podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy</i>	22,71 %	18,85 %	15,15 %	21,59 %
<i>Ukazovateľ splátok podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy</i>	3,75 %	3,45 %	9,54 %	10,36 %

Zdroj: záverečný účet obce, individuálna účtovná závierka obce, účtovníctvo obce

Pozn.:

Okamžitá likvidita obce = finančné účty (r. 85 Súvahy IÚZ) / krátkodobé záväzky (r. 151 Súvahy IÚZ)

Pohotovú likviditu obce = (finančné účty (r. 85 Súvahy IÚZ) + krátkodobé pohľadávky-netto (r. 60 Súvahy IÚZ)) / krátkodobé záväzky (r. 151 Súvahy IÚZ)